

Antopäivä
07.06.2019

Päätösnumero
19/0209/1

Diaarinumero
00053/18/2301

Asia Kirkollisvalitus
Muutoksenhakija Maria Siekkinen, Kurikka

Päätös, johon on haettu muutosta

Ilmajoen seurakunnan kirkkovaltuusto
5.12.2017 § 46

Kirkkovaltuusto on valinnut Ilmajoen seurakunnan kirkkoherran virkaan Jani Latva-Nikkolan.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Maria Siekkinen on vaatinut, että kirkkovaltuuston päätös sekä Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunnon päätös 18.10.2017 § 4 kumotaan.

Siekkinen on lisäksi vaatinut, että Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli toimittaa kirkkojärjestyksen 6 luvun 19 §:n mukaisesti hakijoiden hakemukset Ilmajoen seurakunnalle ja Ilmajoen seurakunnan kirkkovaltuusto toimittaa kirkkoherran vaalin uudelleen niin, että siinä otetaan huomioon hakupaperit ja hakijoiden ansiot ja valittaja valitaan virkaan pätevimpänä hakijana.

Siekkinen on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista.

Vaatimusten perusteet

Ilmajoen seurakunnan kirkkoherranvaali 5.12.2017 on toimitettu virheellisessä järjestyksessä. Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli ei ole kirkkojärjestyksen 6 luvun 19 §:ssä säädetysti toimittanut Ilmajoen seurakuntaan hakijoiden KirkkoHR-palvelussa tekemiä hakemuksia. Tuomiokapituli on kirkkojärjestyksen vastaisesti valikoinut lähettämänsä tiedot ja lähettänyt seurakuntaan ainoastaan nimikirjanotteet ja koosteet hakijoiden tiedoista. Vapaamuotoiset hakemukset,

suosittelijat ja osa muista hakulomakkeen tiedoista on jätetty toimittamatta seurakuntaan. Hakijoilla ei ole ollut mahdollisuutta nähdä seurakuntaan toimitettua materiaalia ennen päätöstä. Hakijoiden oikeutta ja luottamusta siihen, että tuomiokapituli toimittaa kirkkojärjestyksen edellyttämällä tavalla kaiken asiaan kuuluvan materiaalin eteenpäin on loukattu.

Tuomiokapitulin virheellinen menettely on loukannut hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun vaatimusta, sillä seurakunnan käytössä on ollut vain tuomiokapitulin valikoivasti laadittu ja puutteellinen lausunto. Kirkkovaltuustolla ja sille asiat valmistelevalla kirkkoneuvostolla on oltava käytössään hakijoiden hakemukset ja kirkkovaltuuston tulee voida luottaa siihen, että tuomiokapituli toimittaa seurakuntaan kaikki hakijoilta saadut oikeat ja ajantasaiset tiedot hakijoista.

Kirkkovaltuuston valintapäätös on hallintolain 44 §:n vastaisesti puutteellisesti perusteltu. Koska hakijoina on ollut sekä miehiä että naisia, olisi tasa-arvolain mukaisesti tullut laatia tarkoituksenmukainen ansiovertailu, jota myös perustuslain 125 §:ssä edellytetään. Ansiovertailua ei ole tehty, eikä tuomiokapitulin antamaa lausuntoa voida pitää yhdenvertaisena ansiovertailuna. Valittajan johtamiskokemus ja laaja seurakuntatyökokemus on perusteluissa ja tuomiokapitulin lausunnossa sivuutettu. Kirkkovaltuuston päätöksen liitteenä oleva haastattelumuistio ei sisällä perusteita, joiden mukaan valittaja ei olisi vähintään yhtä perusteltu valinta kirkkoherran virkaan kuin virkaan valittu. Päätöksestä ei ilmene, miksi Jani Latva-Nikkola olisi perustuslain 125 §:n velvoittamalla tavalla taidoiltaan, kyvyiltään ja koetellulta kansalaiskunnoltaan ensisijainen valinta virkaan.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin 18.10.2017 antama lausunto on kumottava, koska hakijoiden johtamiskokemusta ei ole arvioitu yhdenmukaisella tavalla. Lausunnossaan tuomiokapituli on nostanut erittelevästi Latva-Nikkolan monipuolisen työkokemuksen. Valittajan johtamiskokemus on sivuutettu eikä seurakuntaan toimitetussa materiaalissa mainita johtamiskokemusta nykyistä kirkkoherran sijaisuutta lukuun ottamatta. Valittajan johtamiskokemus on annettu tuomiokapitulille tiedoksi hakemuksessa, jota tuomiokapituli ei ole lähettänyt Ilmajoen seurakuntaan. Valittajan johtamiskokemus on tullut ilmi myös tuomiokapitulin suorittamassa haastattelussa, mutta sitä ei ole kirjattu lausuntoon. Vuodesta 2003 vuoteen 2008 valittaja toimi Hyvinkään seurakunnan ripikoulutyöstä vastaavana teologina. Tehtävässä oli kyse työalajohtamisesta. Vuosina 2012-2013 valittaja toimi diakoniatyöstä vastaavana teologina ja diakoniatyöntekijöiden esimiehenä Kauhajoen seurakunnassa. Vuoden 2017 alusta valittaja on toiminut Ilmajoen seurakunnan kasvatuksen esimiehenä. Valittajan tehtävän kuvaan Ilmajoen kappalaisena on kuulunut alusta, helmikuusta 2016, asti kirkkoherran sijaisena toimiminen. Valittajan johtamiskokemus Hyvinkään, Kauhajoen ja Ilmajoen seurakunnista on monipuolisempi ja pidempi kuin Latva-Nikkolan noin vuoden työkokemus Jalasjärven aluekappalaisena.

Ilmajoen seurakunnan määrittelemissä viran erityisissä tarpeissa hakijalta on edellytetty laajaa seurakuntakokemusta. Tuomiokapituli on katsonut Latva-Nikkolan eduksi monipuolisen työkokemuksen, mutta jättänyt huomioimatta valittajan huomattavasti pitemmän ja laajemman seurakuntakokemuksen. Tuomiokapituli on näin ollen ylittänyt lausunnossaan toimivaltansa. Työkokemusta ja

ansioituneisuutta tulisi arvioida ennen kaikkea suhteessa työtehtäviin ja työnantajan etukäteen vahvistamiin painotuksiin ja valintaperusteisiin. Kirkkoherran viranhoidon kannalta valittajan työkokemus ja sen monipuolisuus ovat merkittäviä. Valittaja on työskennellyt Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappina vuodesta 2003 lukien, yhteensä noin 14 vuoden ajan, kahdessa hiippakunnassa useissa seurakunnissa. Valittajalla on laajaa ja monipuolista kokemusta erilaisista seurakunnista ja lisäksi hän on työskennellyt 6 kuukautta selektiivipappina kehitysvammaistyössä. Valittajan työkokemus on merkittävästi pitempi kuin Latva-Nikkolan, jonka työkokemus on lyhemmän keston lisäksi saatu ainoastaan kahdessa eri seurakunnassa.

Hakijoita ei ole arvioitu tuomiokapitulin lausunnossa yhdenmukaisella tavalla. Latva-Nikkola omaa lausunnon mukaan sosiaalisilta taidoiltaan parhaat edellytyksen kirkkoherran viran hoitamiseen. Vertailu on kuitenkin puutteellinen, koska valittajan sosiaalisia taitoja ei ole lausunnossa arvioitu. Tuomiokapituli on pitänyt Latva-Nikkolaa myös koulutuksen osalta ansioituneempana. Tuomiokapituli ei kuitenkaan perustele arviotaan osana lausuntoa. Lausunnossa mainittu Latva-Nikkolan vahvempi teoriapohja johtamiseen viittaa ilmeisesti merkittävilta osin Latva-Nikkolan osana perusopintoja suorittamiin sivuaineopintoihin, joita ei mainita seurakunnalle toimitetussa materiaalissa. Muiden hakijoiden osalta perustutkinnon sisältämiä kokonaisuuksia ei ole käyty läpi, joten vertailu on tältä osin puutteellinen. Jos tutkintojen sisältämiä kokonaisuuksia olisi käyty läpi, valittajan kirkon hallintoon ja kirkko-oikeuteen liittyvät pääaineopinnot sekä hallinnon alaan liittyvä pro gradu -tutkielma olisi tullut ottaa osaksi vertailua, sillä niiden voidaan katsoa antavan teoriapohjaa kirkkoherran viran hoitoon.

Tuomiokapitulin lausunto ei ole pelkästään valmistelua, vaan se sisältää nimitysharkintaa kirkkojärjestyksen 6 luvun 16 §:n mukaisesti. Lisäksi mahdollisessa vaalin tasaäänitilanteessa tuomiokapitulin tulisi valita sen perusteella virkaan, joku eniten ääniä saaneista. Lausuntoa on näin ollen pidettävä sellaisena osana kirkkoherranvaalia, josta voidaan erikseen valittaa.

Hakemusten ja haastattelumuistioiden perusteella voidaan todeta valittajan olevan ansioiltaan Latva-Nikkolaa pätevämpi. Syrjäyttäessään henkilön, joka on ansioituneempi kuin valituksi tullut toista sukupuolta oleva henkilö, seurakunta on syyllistynyt tasa-arvolain 8 §:ssä tarkoitettuun sukupuolisyryntään. Tasa-arvolain 9a §:n mukaan seurakunta on velvollinen osoittamaan, ettei sukupuolten tasa-arvoa ole loukattu. Myös tuomiokapituli on velvollinen osoittamaan, ettei lausuntoa laadittaessa ole syyllistytty edellä tarkoitettu sukupuolisyryntään.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Ilmajoen seurakunnan kirkkoneuvosto on kirkkovaltuuston puolesta antamassaan lausunnossa todennut, että valituksessa tuomiokapitulin seurakuntaan toimittamasta aineistosta puuttuvaksi esitetyt tiedot ovat olleet kirkkovaltuuston jäsenten tiedossa päätöstä tehtäessä. Seurakuntaan toimitettujen asiakirjojen lisäksi hakijat ovat antaneet ansioistaan ja kokemuksestaan tietoa valintaa varten esittelyvideoilla, suljetussa haastattelutilaisuudessa, jota kirkkovaltuutetut olivat seuraamassa, sekä seurakuntalaisille suunnatussa avoimessa keskustelutilaisuudessa.

Hallintolain 7 luvun 45 §:n 2 momentissa todetaan, että päätöksen perustelut voidaan jättää myös kokonaan esittämättä, jos kysymyksessä on kunnallisen monijäsenen toimielimen toimittama vaali. Ilmajoen seurakunnan kirkkovaltuusto, johon kuuluu 27 jäsentä, on verrattavissa hallintolain 7 luvun 45 §:n 2 momentin tarkoittamaan kunnalliseen toimielimeen.

Ilmajoen seurakunnan kirkkoherranvaalissa olivat mukana kaikki neljä Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin kelpoisiksi toteamaa viranhakijaa. Vaali toimitettiin suljetuin lipuin ja äänet jakaantuivat kolmen ehdokkaan kesken. Kaikkien valinnan perustelujen esittäminen päätöksentekotilanteessa on ollut mahdollista. Kirkkoherranvaalin valmistelu on ollut perusteellista ja valmistelussa on perehdytty kirkkoherranvaalia ohjaavaan lainsäädäntöön. Päätöksentekijöille on varattu mahdollisuus tutustua hakijoihin sekä asiakirjojen että haastattelutilanteiden kautta.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin lausunto viranhakijoista sisältää tasavolain mukaisen ansiovertailun. Lausunnossaan tuomiokapituli on ottanut huomioon hakijoiden koulutuksen, työkokemuksen sekä sellaiset tiedot ja taidot, jotka ovat eduksi kirkkoherran tehtävän hoitamisessa. Lausunto sisältää myös hakijoiden vertailua heidän aikaisempiin ansioihin perustuen. Tuomiokapituli on kirkkojärjestyksen 6 luvun 16 §:n 3 momentin mukaisesti todennut hakijoiden kelpoisuuden ja arvioinut hakijoiden taidon ja kyvyn haettavana olevaan virkaan. Ilmajoen seurakunnan kirkkovaltuustolla on siten kirkkoherran vaalia suorittaessaan ollut käytössään laaja ja kattava hakijoiden ansiovertailu.

Kirkkovaltuusto oli päätöksensä tueksi täysijäsenenä seuraamassa hakijoiden haastattelutilaisuutta Ilmajoen seurakuntakeskuksessa 1.11.2017. Tilaisuudessa kaikilta haastateltavilta kysyttiin samat kysymykset. Haastattelussa Siekkinen kertoi laajasti aikaisemmasta työkokemuksestaan ja toimimisestaan eri seurakunnissa työalavastuussa. Haastatteluista laadittiin muistio, joka on ollut kirkkovaltuuston käytettävissä kirkkoherranvaalia toimitettaessa. Haastattelumuistioon on nostettu pääkohdat hakijoiden vastauksista. Muistiossa todetaan Siekkisen osalta: ”papintyön kokemus erilaisista seurakunnista, erityisesti Hyvin-käältä oppi hallinnosta”.

Tuomiokapitulin Ilmajoen seurakunnalle toimittamassa lausunnossa hakijoiden ansioita on arvioitu tasapuolisesti siten, että johtamiskokemukseksi on katsottu yksikön tai seurakunnan johtaminen. Näillä kriteereillä hakijoiden johtamiskokemuksesta on arvioitu seuraavasti: ”Hakijoista pisin työkokemus papinvirassa on Maria Siekkisellä – tästä ajasta kolme vuotta Ilmajoella. Hänellä on myös kokemusta seurakunnan johtamisesta kirkkoherranvirassa (30.7.2017 alkaen) ... Pisin kokemus johtamistehtävästä on Jani Latva-Nikkolalla (Jalasjärven kappeliseurakunnan aluekappalainen 1.6.2016 alkaen)”. Lisäksi tuomiokapitulin lausunnon osana on tiivistelmä hakijoiden haastatteluista, jotka on suoritettu tuomiokapitulin istunnossa 20.9.2017. Tiivistelmässä todetaan Siekkisestä seuraavaa: ”Työuransa aikana hän on perehtynyt seurakunnan hallintoon ja talouteen ja kertoo olevansa nopea oppimaan ja hahmottamaan kokonaisuuksia – ja osaa myös tukeutua talousjohtajan asiantuntemukseen”. Haastattelujen perusteella tuomiokapituli on lausunnossaan suorittanut hakijoiden arviointia, jossa Siekkisen vahvuudeksi on todettu kokemus seurakunnan kirkkoherran

tehtävän hoitamisesta. Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin suorittaman arvioinnin, haastattelusta laaditun tiivistelmän ja kirkkovaltuuston suorittaman haastattelun perusteella kirkkovaltuustolla on ollut vaalia suorittaessaan tiedossa Siekkisen johtamiskokemus.

Oikeuskäytännön mukaan työnantajan on ollut mahdollista päätyä valitsemaan kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista muukin kuin kokenein. Laaja kokemus seurakuntatyöstä on ollut yksi viran erityisiksi tarpeiksi määritelty tekijä. Kirkkovaltuusto on suorittamansa hakijoiden haastattelun ja tuomiokapitulin lausunnan perusteella suorittanut kokonaisuutensa ja todennut, että asetetut kriteerit täyttyvät parhaiten virkaan valitun Jani Latva-Nikkolan osalta. Ilmajoen seurakunnan kirkkovaltuusto ei siten ole tehnyt kirkkoherran valintaa koskevaa päätöstä hakijoiden sukupuoleen vaan ansioihin ja haastattelun pohjalta tehtyyn arvioon tehtävän soveltuvuudesta perustuen. Päätöstä tehtäessä hakijoiden ansioita on painotettu tavalla, jonka on parhaiten katsottu edistävän tehtävän menestyksellistä hoitamista. Päätöstä tehtäessä Siekkistä ei ole syrjitty sukupuolen perusteella.

Jani Latva-Nikkola on valituksen ja lausunnon johdosta antamassaan selityksessä esittänyt valituksen hylkäämistä.

Tuomiokapituli on tarkistanut kaikkien hakijoiden kelpoisuusehdot ja tehnyt tasa-arvolaisissa tarkoitettuna ansiovertailun hakijoiden koulutuksesta ja työkokemuksesta. Valintaprosessin alussa tuomiokapituli on haastatellut kaikki neljä hakijaa. Haastattelujen yhteydessä on käytössä ollut kaikki viranhakuun liittyvä materiaali muun ohella hakemukset liitteineen. Tuomiokapituli on tuntenut hakijat ja heidän ansionsa muutenkin hyvin, koska se ylläpitää nimikirjaa seurakuntien työntekijöistä.

Tuomiokapitulin haastattelussa on käyty läpi syvällisesti hakijoiden koulutus ja työkokemus, minkä lisäksi on syväluotaavasti arvioitu hakijoiden persoonallisuustekijät. Hakuprosessissa kaikki hakijat ovat olleet tasa-arvoisessa asemassa ja heitä on arvioitu yhtäläisin perustein. Haastattelun ja hakemusten mukaisten ansioiden perusteella tuomiokapituli päätyi toteamaan, että Maria Siekkinen ja Jani Latva-Nikkola erottuivat vahvimmiten hakijoiksi. Lausunnon mukaan Latva-Nikkolalla on vahvempi teoriapohja johtamiseen ja takana on monipuolinen työura sekä pisin johtamiskokemus seurakuntatyössä. Koulutuksen, työkokemuksen ja sosiaalisten taitojen osalta hänellä on todettu olleen hakijoista parhaat edellytykset Ilmajoen seurakunnan kirkkoherranviran hoitamiseen.

Tämän jälkeen on seurannut Ilmajoen seurakunnan kirkkoneuvoston haastattelu, josta on vastannut kirkkoneuvoston keskuudestaan valitsema ryhmä. Kirkkoneuvosto ja kirkkovaltuusto ovat olleet paikalla haastattelutilaisuudessa. Lääninrovasti Heikki Sariola on tehnyt muistion hakijoista.

Ennen kirkkoneuvostohaastattelua on järjestetty yleisöhaastattelu, jossa on ollut etukäteen toimitettuja kysymyksiä. Hakijoiden on pitänyt lisäksi laatia esitelyvideot itsestään. Myös Ilmajoki-lehti on haastatellut kaikki hakijat.

Ilmajoen seurakunta on asetanut etukäteen viran täytössä käytettävät erityiset tarpeet. Kirkkoneuvoston yksimielisen esityksen perusteella kirkkovaltuusto

on äänestyksen jälkeen valinnut kirkkoherran virkaan Latva-Nikkolan.

Valinnassa ei ole tapahtunut tasa-arvolain 8 §:ssä tarkoitettua syrjintää. Tuomiokapitulin ansiovertailun ja haastattelujen jälkeen hakijat on syväluodattu seurakunnan monijäsenisessä päätöksentekoaikavälissä ja hakijoiden koulutus, työkokemus sekä persoonallisuuspiirteet on käyty syvällisesti ja tasapuolisesti läpi. Siekkinen ei ole tuonut edes esille sellaisia objektiivisia perusteita, joiden perusteella hänen voitaisiin katsoa olevan virkaan pätevämpi koulutuksen, kokemuksen tai viran erityisten tarpeiden perusteella. Siekkisellä on Latva-Nikkolaa pidempi kokemus seurakuntapastorin viran hoitamisesta, mutta muun työkokemuksen pituutta ei ole painotettu viran täytössä. On myös kyseenalaista, voidaanko seurakunnan rippikoulutyöstä vastaavana teologina työskentelyä rinnastaa johtamiseen, koska kyse on normaalien työtehtävien hoitamisesta.

Tuomiokapituli on toimittanut Ilmajoen seurakunnalle lausuntonsa hakijoista nimikirjaotteineen. Nimikirjaotteiden toimittaminen hakemusten sijaan on ollut hyväksyttynä käytäntönä viran täytössä jo pitkään. Muutos perustuu tarkoituksenmukaisuuteen. Nimikirjaotteesta ilmenevät tarpeelliset tiedot hakijoiden koulutuksesta ja työkokemuksesta. Kirkkoherranvalinta on ollut monipolvinen ja syvää luotaava sekä pitkän ajan kestänyt monijäsenisen toimielimen toimittama vaali, jonka yhteydessä kaikki hakijat ovat voineet tuoda itsestään haluamansa tiedot ja ansiot esteettä tiedoksi. Valituksesta ei ole käynyt ilmi, miltä osin ja mitkä tiedot ovat jääneet valintaprosessissa huomiotta hakemusten lähettämättä jättämisen vuoksi. Siekkisen ansiot ovat joka tapauksessa olleet varmasti hyvin tunnetut, koska hän on työskennellyt Ilmajoen seurakunnassa 1.1.2015 alkaen. Nimikirjaotteiden toimittaminen hakemusten sijaan ei voi olla laissa tarkoitettu muotovirhe ja väite tuleekin hylätä.

Siekkinen on antanut vastaselityksen lausunnon ja selityksen johdosta sekä toimittanut hallinto-oikeudelle Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin notaarina 2007 – 2017 toimineen Heikki Hämäläisen antaman lausunnon, jonka mukaan Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli on 2007 -2017 toimittanut kirkkojärjestyksen mukaisesti seurakunnassa toimitettaviin virkavaaleihin aina kaikkien hakijoiden hakemukset liitteineen.

Hallinto-oikeus on 14.6.2018 pyytänyt Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulilta jäljennökset Siekkisen ja Latva-Nikkolan kaikista hakemusasiakirjoista.

Siekkinen on antanut selityksen.

Latva-Nikkola on antanut selityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Käsittelyratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki Siekkisen vaatimusta Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunnon päätöksen 18.10.2017 § 4 kumoamisesta.

Perustelut

Kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin päätös 18.10.2017 § 4 koskee lausunnon antamista. Kyse ei ole lopullisesta asiaratkaisusta vaan lausunnon antamista pidetään kirkkolain 24 luvun 5 §:n tarkoittamana valmisteluna sen johdosta, että kysymyksessä on lausunto Ilmajoen seurakunnan kirkkovaltuustolle, joka asian ratkaisee.

Sovelletut säännöt

Kirkkolaki 24 luvun 5 §

Pääasiaratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo kirkkovaltuuston päätöksen 5.12.2017 § 46.

Perustelut

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 16 §:n 3 momentin mukaan tuomiokapituli antaa kirkkoherran välillistä vaalia varten hakijoista lausunnon seurakunnalle. Lausunnossa todetaan hakijoiden kelpoisuus ja arvioidaan heidän taitonsa ja kykynsä haettavana olevaan virkaan.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 19 §:n 1 momentin mukaan kirkkoherran välillistä vaalia ja kappalaisen vaalia varten tuomiokapituli lähettää seurakunnalle hakijoiden hakemukset ja lausuntonsa hakijoista. Tuomiokapituli määrää henkilön, jonka tehtävänä on kirkkoherran välillisen vaalin valmisteleminen seurakunnassa.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Valintaprosessin kulku

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on julistanut haettavaksi Ilmajoen seurakunnan kirkkoherran viran. Hakuilmoituksen mukaan vaalitapa on välillinen. Hakemukset virkaan on tullut toimittaa 31.8.2017 klo 15.00 mennessä Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille sähköisesti KirkkoHr-palvelun kautta.

Virkaa on määräajassa hakenut neljä viran kelpoisuusehdot täyttävää hakijaa, jotka Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on haastatellut istunnossaan 20.9.2017. Tuomiokapituli on antanut Ilmajoen seurakunnalle hakijoista lausunnon, jossa on todettu hakijoiden kelpoisuus ja arvioitu heidän taitonsa ja kykynsä haettavana olevaan virkaan. Lausunnossa hakijoita on vertailtu koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa saadun käsityksen perusteella. Lausunnossa on haastatteluihin pohjautuvat lyhyet kuvaukset kustakin hakijasta sisältäen muun muassa hakijoista muodostuneen käsityksen johtamiseen, hallintoon ja talouteen liittyvissä kysymyksissä. Latva-Nikkolan ja Siekkisen on todettu erottuneen haastattelun perusteella vahvimmiksi hakijoiksi. Siekkisen

vahvuuksina on mainittu Ilmajoen seurakunnan tuntemus ja kokemus, vaikkakin lyhyt, seurakunnan kirkkoherran tehtävän hoitamisesta. Latva-Nikkolalla on todettu olevan takanaan monipuolinen työura ja pisin johtamiskokemus seurakuntatyössä sekä Siekkistä vahvempi teoriapohja johtamiseen. Edelleen lausunnossa on todettu Latva-Nikkolalla olevan selkeä, Raamatun avaaman toivon näköalaan perustuva visio hengelliseen johtajuuteen. Latva-Nikkolalla on todettu olevan koulutuksen, työkokemuksen ja sosiaalisten taitojen osalta parhaat edellytykset Ilmajoen kirkkoherran viran hoitamiseen.

Ilmajoen kirkkoneuvoston työryhmä on ennen kirkkoherranvaalia haastatellut kaikki hakijat ja esittänyt hakijoille samat kysymykset. Kirkkoneuvoston sekä kirkkovaltuuston jäsenet ovat olleet läsnä haastattelutilaisuudesta ja hakijoiden vastauksista on laadittu muistio. Haastattelussa hakijoilta on muun ohella kysytty siitä, mitkä tekijät hakijan koulutuksessa ja työkokemuksessa ovat erityisesti hyödyksi Ilmajoen seurakunnan johtamisessa ja kehittämässä. Laaditun muistion mukaan Latva-Nikkola on vastauksessaan tuonut esiin johtamiskoulutuksen, kiinnostuksen johtamiseen sekä paineensietokyvyn. Siekkisen vastauksessa on laaditun muistion mukaan tuotu esille kokemus papin työstä eri seurakunnissa, erityisesti Hyvinkäältä oppi hallinnosta.

Päätösehdotuksessaan kirkkovaltuustolle Ilmajoen seurakunnan kirkkoneuvosto on esittänyt, että tuomiokapitulin lausunnon, suoritettujen haastattelujen ja omien havaintojen perusteella kirkkovaltuusto valitsee Ilmajoen seurakunnan kirkkoherran virkaan Jani Latva-Nikkolan.

Oikeudellinen arviointi

Asiakirjoista saatavan selvityksen perustella tuomiokapitulin lausunnossa ei tuoda esille Siekkisen hakemuksessaan ilmoittamaa noin 7 vuoden työalajohtamiskokemusta Hyvinkään seurakunnan rippikoulutyöstä vastaavana pappina, Kauhajoen seurakunnan diakoniatyöstä vastaavana pappina ja Ilmajoen seurakunnan kasvatuksen tiimin esimiehenä toimimisesta. Lausunnossa oleva maininta siitä, että Siekkinen on työuransa aikana perehtynyt seurakunnan hallintoon ja talouteen ei kuvaa Siekkisen johtamiskokemusta asianmukaisella tavalla. Tuomiokapituli on sinällään johtamiskokemusta arvioidessaan voinut lausunnossaan painottaa seurakunnan tai aluseurakunnan johtamisesta saatua kokemusta, mutta myös muu johtamiskokemus olisi tullut huomioida asianmukaisesti. Tuomiokapitulin seurakunnalle antama lausunto sitoo seurakunnan nimitysharkintaa ainoastaan hakijoiden kelpoisuuden toteamisen osalta, mutta lausunto on kuitenkin otettava huomioon nimitysharkinnassa, jota se myös vahvasti ohjaa seurakunnassa.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on lähettänyt Ilmajoen seurakunnalle lausunnon hakijoista sekä hakijoiden nimikirjanotteet ja koosteet hakijoiden tiedoista. Tuomiokapituli ei ole kuitenkaan kirkkojärjestyksen 6 luvun 19 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti toimittanut hakijoiden KirkkoHr -palveluun jättämiä hakemuksia seurakuntaan. Kirkkovaltuuston jäsenillä ei tästä johtuen ole ollut mahdollisuutta tutustua hakijoiden laatimiin hakemuksiin, joissa he ovat valitsemillaan painotuksilla kuvanneet muun ohella osaamistaan, motiivejaan viranhakuun ja tavoitteitaan. Tuomiokapitulin seurakuntaan toimittamista nimikirjanotteesta ja hakijoiden tiedoista laaditusta koosteesta ei käy ilmi edellä mainittu Siekkisen työalajohtamiskokemus.

Hakijan laatimalla hakemuksella on viranhaussa keskeinen merkitys, sillä hakija tuo siinä valitsijan tietoon virantäytön kannalta oleellisimpana pitämänsä tiedot itsestään. Mikäli hakemukset eivät ole valinnasta päättävien käytettävissä, on mahdollista, että virantäytön kannalta oleellista tietoa hakijasta ei tule lainkaan valitsijoiden tietoon.

Ilmajoen seurakunnan kirkkoneuvosto on valituksen johdosta antamassaan lausunnossa todennut Siekkisen kertoneen seurakunnan haastattelussa laajasti aikaisemmasta työkokemuksestaan ja toimimisestaan eri seurakunnissa työalavastuussa. Kirkkoneuvoston mukaan Siekkisen johtamiskokemus on tuomiokapitulin suorittaman arvioinnin, haastattelusta laaditun tiivistelmän sekä Ilmajoen kirkkovaltuuston suorittaman haastattelun perusteella ollut kirkkoherran vaalia suoritettaessa kirkkovaltuuston tiedossa. Hallinto-oikeus toteaa, että seurakunnan haastattelusta laaditusta muistiosta ei ilmene haastattelussa mahdollisesti esille tullut Siekkisen johtamiskokemus. Muistioon tehty kirjaus ”erityisesti Hyvinkäältä oppi hallinnosta” ei kerro yhteensä noin 7 vuoden työalajohtamiskokemuksesta asianmukaisella tavalla.

Kun hakijoiden hakemuksia ei ole kirkkojärjestyksessä säädetyn mukaisesti toimitettu kirkkoherran valinnasta päättävän Ilmajoen seurakunnan kirkkovaltuuston käyttöön, on kirkkovaltuuston päätös syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Kirkkovaltuuston päätös on tämän johdosta kumottava.

Asian näin päättyessä lausuminen muista valitusperusteista raukeaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kirkkolaki 24 luku 4 §

Oikeudenkäyntikulut

Hallinto-oikeus velvoittaa Ilmajoen seurakunnan korvaamaan Siekkisen oikeudenkäyntikulut kohtuulliseksi arvioimallaan 400 eurolla.

Perustelut

Erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos Siekkinen joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan.

Siekkinen ei oikeudenkäyntikuluvaatimuksessaan ole esittänyt korvattavaksi vaadittujen kustannusten määrää. Ottaen huomioon, että Siekkinen on itse laatinut kirjelmänsä hallinto-oikeudelle, on kohtuulliseksi oikeudenkäyntikulujen korvaukseksi katsottava 400 euroa.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolainkäyttölaki 74 §

Päätöksestä ilmoittaminen

Tästä päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus seurakunnan tai seurakuntayhtymän ilmoitustaululla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä Kir (11.18).

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Jorma Niemitalo, Kristiina Kerttula ja Jani Ruotsalainen. Asian on esitellyt Jani Ruotsalainen.

Jorma Niemitalo

Kristiina Kerttula

Jani Ruotsalainen

Toimituskirjan antaja:

Anna Viljanen
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

Maria Siekkinen, maksutta
saantitodistuksin

Jäljennös maksutta

Ilmajoen seurakunnan kirkkoneuvosto

Jani Latva-Nikkola, saantitodistuksin
Asiamies: VT Maija Ala-Nikkola

AV/JS

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **korkeimmalta hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitusaika, joka on **30 päivää**, luetaan siitä päivästä, jona ilmoitus päätöksestä on julkaistu seurakunnan tai seurakuntayhtymän ilmoitustaululla, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitettavan valituskirjelmän tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituskirjelmän ja muiden valitusasiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa tai ellei sähköisesti toimitettavassa asiakirjassa ole selvitystä asiamiehen toimivallasta.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Puh.nro: 029 56 40200

Telefax: 029 56 40382

S-posti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00-16.15